

være gået i gang. Men det gælder unægtelig også i NATO's indsats som operatør for FN, altså i det, man kalder out of area-operationer, og i udarbejdelsen af det nye koncept CJTF.

NATO har vist sig som en operatør og en organisation med meget betydelig fleksibilitet.

Men for at det her nu ikke skal blive en ren skamrosning af NATO – det ville være meget uradikalt – vil jeg godt samtidig føje til, at NATO jo altså også har et inertiproblem, at NATO har et problem med det, man kunne kalde artikel 5-kustoderne, dem, der stadig væk mener, at artikel 5 sådan set er det, man burde koncentrere sig om.

NATO har også internt, hvad jeg vil kalde en paranoia i forhold til den kolde krig: spørgsmålet om, hvad det egentlig er, der truer ikke enkelte lande, men NATO-alliancen som sådan. Og det er påfaldende, at man stadig i mobiliseringssammenhæng føler det naturligt, at man er nødt til at have et beredskab, som nu er kommet op på 6 måneder, men det skete først pr. 1. januar. Der er unægtelig også her noget at diskutere.

Men kampen står først og fremmest om det, jeg vil kalde NATO's sjæl, nemlig spørgsmålet, om NATO skal varetage medlemmernes interesser eller opgaven er at fremme et fælles værdigrundlag og et sæt folkeretlige spilleregler, sådan som opgaven faktisk præciseres i indledningen til Washingtontraktaten.

Jeg synes, det er væsentligt at pointere, at når man læser NATO-traktaten, fremgår det, at der på centrale punkter er understreget en tæt sammenhæng med FN – understreget, at NATO bygger på FN's værdigrundlag, at NATO-pagten forudsætter FN-systemet, at NATO forpligter sig til at overholde FN-pagten, at NATO accepterer Sikkerhedsrådets overordnede ansvar for fred og stabilitet, og at NATO sågar pålægger sig selv at tilpasse sig ændringer i FN's virkemåde.

Det er stærke ord, og det er også derfor, nogle af os føler, at det, som formanden for NATO-parlamentarikerne lagde frem, også var et brud med fundamentale NATO-principper. Og jeg tror, det var en af grundene til, at der ikke var stor opbakning til det amerikanske synspunkt i NATO-parlamentarikerforsamlingen.

Men det, at vi skal fastholde dette princip, løser ikke problemet med det, man kunne kalde humanitær intervention. Vi har brug for at løse dilemmaet i den gråzone, som vi har oplevet i forbindelse med Kosovo og andre truende hu-

manitære katastrofer. Passivitet er ikke løsningen. Men hvor går grænsen, sådan at vi sikrer, at det, vi foretager os, sker på et legalt grundlag, et værdigrundlag, som er FN's, og i samarbejde med FN?

Derfor er det vigtigt at understrege, at fleksibilitet bestemt ikke betyder principløshed, men derimod en situation, hvor man forsøger bedst muligt både at overholde folkerettens principper og FN's formål og principper, sådan som det er fastlagt i regeringspartierne forslag til vedtagelse.

Keld Albrechtsen (EL):

Efter Enhedslistens opfattelse burde NATO slet ikke have haft en 50-års-fødselsdag, men burde have været nedlagt sammen med Warszawa-pagten. Den åbning, som opstod efter Murens fald, og som kunne have ført frem til almindelig global nedrustning, er nu ved at være tabt på gulvet. Man er tilbage i den gamle militaristiske skure. Man begynder igen at tænke på den måde, at man ser militære løsninger på de politiske problemer. Man fastholder store militære budgetter, samtidig med at ulandsbistanden fra de rige lande til de fattige lande nu falder støt og roligt år for år.

De vestlige magter udarbejder nu nye op-rustningsplaner for udrykningsstyrker, for udvikling af nye præcisionsvåben og for udvikling af såkaldte antiraketforsvar, ABM-systemer, osv. osv.

I stedet for at nedlægge NATO og forsøge virkelig for alvor at gøre OSCE til rammen for en løsning af sikkerhedsproblemerne i vores del af verden kører man videre i de gamle spor.

Man har med udvidelsen af NATO også lagt kimen til nye modsætninger i Europa.

Udenrigsministeren hævdede – frimodigt, vil jeg sige – at nu havde man fået et helt Europa, fordi man havde optaget tre nye medlemslande i NATO, men man har lige nøjagtig genskabt delingen af Europa. Enhver kan jo sige sig selv, at når man rykker de militære grænser mod øst, når man foretager sådan et skridt som at oprette et polsk-dansk-tysk militært Østersøkorps, så kan det i Rusland kun opfattes på den måde, at det hele er rettet mod Rusland. Hvem skulle det ellers være rettet imod?

På den måde risikerer vi, at lande som Ukraine og Rusland sættes uden for døren i Europa, og at nye skel opstår.

Det har også medført, at Rusland nu har samme offensive atomstrategi som NATO, altså